

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/79/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8522200921
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2022:8522200921.2

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. G. M., nar. X.XX.XXXX a mal. Z. M., nar. X.X.XXXX, obe bytom Z. XX, XXX XX P., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, deti rodičov, matka: H.. C. M., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. XX, XXX XX P., právne zastúpená: JUDr. Rastislav Stašák, advokát, so sídlom 17. novembra 14, 064 01 Stará Ľubovňa, otec: H. M., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX P. č. XXX, v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie v tomto znení:
„Udeľuje sa za otca H. M., nar. XX.X.XXXX súhlas na vycestovanie mal. G. M., nar. X.XX.XXXX a mal. Z. M., nar. X.X.XXXX s matkou H.. C. M., nar. XX.X.XXXX do zahraničia na dovolenku v čase od 16.7.2022 do 23.7.2022.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka mal. detí (ďalej len navrhovateľka) návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 3.7.2022 žiadala, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým matka mal. detí H.. C. M., rod. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Z. XX, XXX XX P. je oprávnená s mal. G. M. a s mal. Z. M. vycestovať do Chorvátska za účelom ich pobytu pri mori v termíne od 16.7.2022 do 23.7.2022.

2. Navrhovateľka návrh odvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2P/5/2020 zo dňa 8.10.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/31/2021 boli maloleté deti G. a Z. zverené do starostlivosti matky. Styk otca s mal. deťmi nebol upravený. Otec doposiaľ nejavil o deti prakticky žiadny záujem, okrem zopár telefonátov sa v priebehu roka s nimi prakticky nestretával. Neuhrádza ani výživné v súdom stanovenej výške, kvôli čomu bola matka nútená podať návrh na začatie exekučného konania. Exekučné konania sa vedie pred Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 8Ek/497/2022, poverenie na vykonanie exekúcie bolo vydané Exekútorškému úradu JUDr. Márii Hlaváčovej. Napriek tomu, rešpektujúc rodičovské práva matka otca požiadala o vyslovenie súhlasu s tým, aby matka s mal. deťmi mohla vycestovať na zahraničnú dovolenku do Chorvátska. Matka mal. detí rezervovala pobyt vo Vodiciach v termíne od 16.7.2022 do 23.7.2022. Túto destináciu matka zvolila z toho dôvodu, že deti trpia atopickým ekzémom a častými respiračnými problémami, ktoré sa prejavujú najmä v jesenných a zimných mesiacoch, preto matka mal. detí považuje pobyt pri mori za vhodný a potrebný pre zlepšenie ich zdravotného stavu. Napriek tomu otec mal. detí prostredníctvom SMS správy matke oznámil, že si nepraje aby deti vycestovali do zahraničia, pretože sa s nimi chce stretnúť práve v tom čase on. Otec sa s deťmi doposiaľ nestretával a takmer vôbec o ne nejaví záujem. Preto matka mal. detí považuje jeho nesúhlas vyslovene za účelový. Matka je toho názoru, že pobyt mal. detí je v záujme mal. detí a nijako neobmedzuje rodičovské práva otca. Matka mal. detí sa obáva, že ak by vycestovala do zahraničia napriek nesúhlasu ich otca, hrozili by jej vzhľadom na napäté vzťahy medzi nimi opäť z jeho strany len neprijemnosti. Navrhovateľka k návrhu

Upovedomenie o začatí exekúcie zo dňa 4.5.2022, potvrdenie o rezervácii pobytu, SMS komunikáciu rodičov mal. detí.

3. Uznesením č.k. 2P/79/2022-17 zo dňa 4.7.2022 súd ustanovil mal. deťom kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa.

4. Na žiadosť súdu kolízny opatrovník prešetril pomery mal. detí a ich rodičov a podal o tom písomnú správu. Zo správy zo dňa 11.7.2022 vyplýva, že bol vykonaný pohovor s matkou mal. detí. Z rozhovoru s matkou mal. detí úrad zistil, že matka ide s mal. deťmi na dovolenku aj z dôvodu ich zdravotných problémov a mal. deťom to prospeje. Matka kontaktovala otca pred podaním návrhu na súd, otec jej odpísal, že nesúhlasí, aby išla s deťmi na dovolenku, pretože v uvedenom čase chce byť s deťmi on. Podľa vyjadrenia matky je to zo strany otca účelové. Matka uviedla, že sa s otcom detí nedohodla, že v tomto termíne bude s deťmi on. Z vyjadrenia matky vyplýva, že otec mal. detí naposledy kontaktoval v mesiaci 2/2022. Mal. deti nekontaktuje ani rodina otca. Mal. deti sú v kontakte len so svojou krstnou, ktorá pochádza z rodiny otca. Maloleté deti mali s otcom posledný kontakt v mesiaci 11/2019. Odvtedy sa deti s otcom vôbec nestretli. Otec kontakt s deťmi nevyužíva. Podľa matky sa otec o deti nezaujíma, mal. deťom nezakupuje darčeky a deti nekontaktuje ani k sviatkom. Uviedla, že dcéra G. v mesiaci 11/2021 zavolať otec k narodeninám. Maloletú Z. nekontaktuje vôbec. Z vyjadrenia matky vyplýva, že rodičia nie sú v žiadnom kontakte. Nekomunikujú navzájom. Matka uviedla, že otec ju nekontaktoval ohľadom mal. detí. Mal. G. pri pohovore s kolíznym opatrovníkom uviedla, že sa s otcom nestretáva a otec jej ani netelefonuje. Nevie či by sa s ním chcela stretnúť. Doma chodia aj na výlety. Cez leto sa chystajú do Košíc ku krstnej a nedávno bola v Belianskej jaskyni. Chceli by ísť ešte na Chodník korunami stromov, pretože naposledy im to nevyšlo. Na záver uviedla, že už si chystá veci do kufra, lebo sa veľmi teší. So sestrou má dobrý vzťah. G. uviedla, že ona už bola pri mori. Maloletá Z. počas sociálneho šetrenia nejavila záujem o rozhovor. Na otázky odpovedala len kývaním hlavy, schovávala sa za mamu. Neskôr, keď bola v náručí matky uviedla, že sa teší k moru, pretože tam ešte nebola. Záverom kolízny opatrovník konštatoval, že mal. deti sú počas celého roka hlavne v starostlivosti matky, nakoľko otec doposiaľ neprejavuje záujem o stretávanie sa s deťmi. Je teda na matke, aby zabezpečila každodenné činnosti súvisiace so školou ako príprava detí do školy, varenie, pranie, vytváranie programu počas voľného času/ prázdnin, ale aj samotná doprava detí do školy, ktorá sa odvíja od pracovných povinností matky, pričom sa niekedy nezaobíde bez pomoci príbuzných. Úradu sa javí vyjadrenie nesúhlasu zo strany otca účelové, z dôvodu, že doposiaľ mal. deti pravidelne nekontaktuje, osobne sa s deťmi nestretáva a taktiež si otec neplní ani zákonnú vyživovaciu povinnosť rodiča k mal. deťom. Z vyjadrenia matky vyplýva, že mal. deti majú zdravotné problémy - atopický ekzém, kožné ochorenie a časté respiračné ochorenia. Kolízny opatrovník na závere uviedol, že sa mu javí vhodné, aby mal. deti s prihliadnutím na ich zdravotný stav absolvovali pobyt pri mori.

5. Podľa § 360 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

6. Podľa § 361 C.m.p. súd nariadiť neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

7. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania sa podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

11. Podľa § 329 ods. 1 C.s.p. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

12. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p. pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 330 ods. 2 C.s.p. ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

14. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

15. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

16. V zmysle čl. 23 Dohovoru o právach dieťaťa postihnuté dieťa má právo na špeciálnu starostlivosť, vzdelanie a prípravu, aby mohlo dosiahnuť čo najväčšiu samostatnosť a aby mohlo viesť plnohodnotný a aktívny život v spoločnosti.

17. Podľa čl. 5 Základných zásad zákona č. 36/2005 Z.z. zákona o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a. úroveň starostlivosti o dieťa,
- b. bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c. ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d. okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e. ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f. podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g. názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h. podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i. využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

18. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 35 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

20. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

21. Účelom neodkladného opatrenia v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou je neodkladná úprava pomerov účastníkov. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním neodkladného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi neodkladným opatrením a konečným rozhodnutím. Inštitút neodkladných opatrení v porovnaní s doterajšou úpravou opustil charakter predbežnosti poskytnutej ochrany a po nariadení neodkladného opatrenia nemusí vždy nasledovať konanie vo veci samej. To však nevylučuje ani to, že ochrana bude poskytnutá len na obmedzený čas a pred začatím konania vo veci samej. Jeho nariadenie je však možné v ktoromkoľvek

štádiu konania. Súd môže nariadiť aj také neodkladné opatrenie, ktorého obsah je totožný s výrokom vo veci samej. Z návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musia byť zrejmé podmienky dôvodnosti nároku, opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

22. V každej veci týkajúcej sa maloletých detí dominuje záujem maloletého dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov maloletých detí je zabezpečené aj inštitútom neodkladných opatrení. Potreba nariadenia neodkladného opatrenia nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na danej dočasnej úprave pomerov. Naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov neodkladným opatrením v týchto konaniach ustupuje záujmu maloletého dieťaťa. A teda, ak je nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby dočasnej úpravy. Súd by mal pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia nielen v prípadoch, ak riešenie situácie neznesie odklad, ale aj v prípade, ak je úprava neodkladným opatrením v záujme maloletého dieťaťa.

23. Rešpektovanie prejaveneho názoru dieťaťa je v súlade aj s § 43 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého zákonného ustanovenia mal. dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

24. Súd sa oboznámil s obsahom návrhu, listinnými dôkazmi doloženými navrhovateľkou ako aj obsahom spisového materiálu týkajúceho sa starostlivosti súdu o mal. G. a Z. na základe čoho dospel k záveru, že sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia a neodkladné opatrenie podľa návrhu matky je v záujme mal. detí. Súd má za to, že matka dostatočne osvedčila nevyhnutnosť potreby nariadenia neodkladného opatrenia, pričom je potrebné uvedomiť si, že v každej veci týkajúcej sa dieťaťa dominuje práve záujem dieťaťa, účinnú ochranu záujmov mal. G. a mal. Z. možno zabezpečiť aj prostredníctvom inštitútu neodkladného opatrenia.

25. Právo rozhodovať o záležitostiach dieťaťa patrí zásadne obom rodičom. Pokiaľ sa však títo nedohodnú v podstatnej otázke súvisiacej s výkonom rodičovských práv a povinností týkajúcej sa osoby mal. dieťaťa je namieste, aby na návrh jedného z rodičov rozhodol súd o tom, čo je v najlepšom záujme dieťaťa. Otázka účasti mal. detí na viacdňovej dovolenke v zahraničí je podľa názoru súdu vecou podstatnou.

26. Rodičovské práva majú viesť k tomu, aby deti vyrástli v zdravé, vyrovnané a plnohodnotné osobnosti. Samotné rodičovské práva sú neoddeliteľné od rodičovských povinností a smerujú k tomu, aby dieťa, na ktoré sa viažu, nebolo vystavené nežiaducim negatívnym okolnostiam a vplyvom.

27. V predmetnej veci súd zistil, že manželstvo rodičov mal. G. a mal. Z. bolo rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 2P/5/2020 zo dňa 8.10.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21CoP/31/2021 zo dňa 31.8.2021 a v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21CoP/19/2021 zo dňa 14.10.2021 rozvedené, mal. G. a mal. Z. boli na čas po rozvedení zverení do starostlivosti matky, otec bol zviazaný prispievať na výživu mal. G. sumou 130 eur mesačne a mal. Z. sumou 100 eur mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky, styk otca s mal. deťmi nebol upravený. Keďže matka chce stráviť letnú dovolenku s mal. G. a mal. Z. v zahraničí pri mori rezervovala pobyt vo Vodiciach v Chorvátsku v termíne od 16.7.2022 do 23.7.2022. Otec nedal súhlas na vycestovanie mal. G. a mal. Z. na dovolenku v termíne od 16.7.2022 do 23.7.2022 z dôvodu, že v uvedenom čase bude doma a chce tráviť čas s deťmi. Z vyjadrenia matky ako aj z vyjadrenia mal. detí vyplýva, že mal. deti mali s otcom posledný osobný kontakt v mesiaci november 2019. Od vtedy sa deti s otcom vôbec nestretli. Otec nekontaktoval matku ohľadom mal. detí. Navyše otec si voči svojim mal. deťom neplní ani vyživovaciu povinnosť v súdom stanovenej výške, kvôli čomu bola nútená matka podať návrh na začatie exekučného konania.

28. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má súd za to, že v danom prípade sú osvedčené základné skutočnosti potrebné pre záver o dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, t.j. právny dôvod spočívajúci v ustanoveniach zákona o rodine, v zmysle zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd. Súd má za to, že otázka udelenia súhlasu na vycestovanie dieťaťa do zahraničia je podstatnou otázkou, ktorá sa týka maloletého a musí byť vždy schválená oboma rodičmi. Pokiaľ rodič vysloví nesúhlas, čo v danom prípade urobil otec maloletých detí, je daný postup súdu podľa § 35 Zákona o rodine. Keďže došlo medzi rodičmi k nezhode v otázke vycestovania detí do zahraničia, o tom čo je skutočný záujem dieťaťa rozhodol na základe návrhu matky súd. Taktiež má súd osvedčenú potrebu neodkladnej úpravy pomerov mal. dieťaťa, vzhľadom na termín vycestovania do zahraničia

29. Pri rozhodovaní o návrhu matky súd prihliada v prvom rade na záujem maloletých detí, nie na záujmy ich rodičov, pričom je toho názoru, že účasť na dovolenke pri mori v zahraničí je rozhodne v záujme maloletých detí. Pobyt mal. Z. a mal. G. pri mori môže navyše prispieť k zlepšeniu ich zdravotného stavu, nakoľko obom im bol diagnostikovaný atopický ekzém. Mal. deti v rámci zisťovania názoru dieťaťa kolíznym opatrovníkom uviedli, že sa veľmi tešia na dovolenku. Vzhľadom na skutočnosť, že mal. deti nemali s otcom upravený styk a otec mal s mal. deťmi naposledy osobný kontakt v novembri 2019 a telefonický kontakt vo februári 2022, matka nemohla predpokladať, že práve v uvedenom termíne bude chcieť otec realizovať styk s mal. deťmi. Navyše otec ohľadom plánovaného styku s mal. deťmi matku žiadnym spôsobom nekontaktoval a o skutočnosti, že otec v termíne od 16.7.2022 do 23.7.2022 plánuje s mal. deťmi tráviť čas sa matka dozvedela až z SMS komunikácie s otcom prostredníctvom ktorej matka žiadala otca mal. detí o súhlas s vycestovaním na dovolenku. Keďže rodičia sa v danej veci nedohodli súd zohľadňujúc najlepší záujem maloletých detí návrhu matky vyhovel a udelil jej za otca detí súhlas na vycestovanie do zahraničia na dovolenku v čase od 16.7.2022 do 23.7.2022.

30. Toto neodkladné opatrenie je neodkladným opatrením pred začatím konania vo veci samej, súd má za to, že povaha vecí pripúšťa, obsahovo totožný výrok neodkladného opatrenia a veci samej, toto neodkladné opatrenie upravilo pomery účastníkov konania bez rozhodnutia vo veci samej, preto súd neuložil navrhovateľke povinnosť podať návrh vo veci samej.

31. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 52 C.m.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do
odo dňa jeho doručenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

15 dňa

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).